

DN 19 aug. 1975

Måndagen den 11 augusti 1975 DAVENS NIBBEL

Välmatad HUG om offentlighet

HUG är namnet på en dansk kulturtidskrift, välmatad och gedigen, men inte akademisk utan bred och lättläst. Den närmaste svenska motsvarigheten är Ord och Bild.

HUG är inte särskilt känd i Sverige. Det är synd, den borde kunna fylla en viktig introducerande funktion, bli med talrika anmälningar av litteratur om kultur och politik. Sedan länge har danska humanister bättre än svenska förstått att tillgodogöra sig kontinentala traditioner, och HUG ger en god bild av den aktuella diskussionen i Danmark, som är starkt influerad av nyare tysk sociologi.

Hittills har HUG karakteriserats av inriktning på kategorin offentlighet. Ett exempel: i nummer 6, som kom häromdagen

och som avslutar första årgången, analyserar Jörgen Bonde Jensen dansk "guldålders"-konst som uttryck för den borgerliga offentlighetens födslovänder under första hälften av 1800-talet. Det är den brytningstid då borgerlighetens hem- och familjeliv efter hand skils från det representativa, officiella livet för att framträda som intimsfär där personlighet och känsloliv kan odlas, skenbart utan alla sociala bestämmningar.

Så har ännu inte skett i Eckersbergs stela, representativa porträtt av den borgerliga familjen. Ett par decennier senare, i Wilhelm Marstrands nästan Carl Larsson-artade interiörer, är känslsamheten och "realismen" uttryck för intimsfärens skenbara självständighet: i sitt hem är borgaren inte kapitalägare utan enbart Människa. Den

danska guldålderskonsten var extremt opolitisk och hårt knuten till intimsfären, och det förklarar Jörgen Bonde Jensen med att den benhårda politiska censuren omöjliggjorde varje tendens till verklig borgerlig offentlighet, dvs ett forum för diskussion av samhällsfrågor.

De tyska och danska diskussionerna om borgerlig offentlighet har fört till frågan: Hur ska en proletär offentlighet kunna etableras? — en fråga som gäller sådant som massmedier, alternativa förlag och distributionskanaler. I HUG har intresset dessutom i hög grad ägnats arbetarlitteratur, bli genom exempel på den prosa som skrivs i Danmark just nu om proletära erfarenheter.

DONALD BROADY

T v C W Eckersbergs bild av familjen Nathanson (1818) och t h Wilhelm Marstrands bild av familjen Waagepetersen (1836).

HUG är namnet på en ny dansk kulturtidskrift, välmatad och gedigen men inte akademisk utan bred och lättläst. Den närmaste svenska motsvarigheten är ord&bild.

HUG är inte särskilt känd i Sverige. Det är synd, den borde kunna fylla en viktig introducerande funktion, bl a med ~~flera~~ många anmälningar av litteratur om kultur och politik. Sedan länge har danske humanister bättre än svenska förstått att tillgodogöra sig kontinentala traditioner, och HUG ger en god bild av den aktuella diskussionen i Danmark, som är starkt influerad av nyare tysk sociologi.

Hittills har HUG karaktäriserats av en inriktning på kategorin offentlighet. Ett exempel: i nummer 6, som kom häromdagen och ~~är~~ som avslutar första årgången, analyserar Jørgen Bonde Jensen ~~den~~ dansk "guldålders"-konst som uttryck för den borgerliga offentlighetens födslovänder under första hälften av 1800talet. Det är den brytningstid då borgerlighetens hem- och familjeliv efterhand skiljs från det representativa, ~~den~~ officiella livet för att framträda som intimsfär där personlighet och känsloliv kan ~~utvecklas~~ odlas, skenbart utan alla sociala bestämmningar. Så har ännu inte skett i Eckersbergs stela, representativa porträtt av den borgerliga familjen. Ett par decennier senare, i Wilhelm Marstrands nästan Carl Larsson-artade interiörer, är känslösheten och "realismen" uttryck för intimsfärens skenbara självständighet; i sitt hem är borgaren inte kapital-

MANUS DN 11.8.75

2.

ägare utan enbart Människa. Den danska guldålderskonsten ~~XX~~ var extremt opolitisk och hårt knuten till intimsfären, och det förklarar ~~JENSENXXXXXXXXXX~~ Jørgen Bonde Jensen med att den benhårda politiska censuren omöjliggjorde varje tendens till verklig borgerlig offentlighet, dvs ett forum för diskussion av samhällsfrågor.

De tyska och danska diskussionerna om borgerlig offentlighet har fört till frågan: Hur ska en proletär offentlighet kunna etableras? -en fråga som gäller sådant som massmedier, alternative förlag och distributionskanaler. I HUG har intresset dessutom i hög grad ägnats arbetarlitteratur, bl a genom exempel på den prose som skrivs i Danmark just nu om proletära ~~XX~~ erfarenheter.

Donald Broady